

Läsnyckel

Miras hemlighet

Camilla Jönsson

Ill: Leon Remstedt

På nattbussen upptäcker Alex en tjej han aldrig sett förut. Han kan inte få henne ur sina tankar och blir glad när de en annan kväll möts igen. Men flickan bär på en farlig hemlighet som försätter Alex i en svår situation.

Innan du läser

Titta på omslaget och läs titel och baksidestext. Vilken genre, typ av bok, tror du det här är? Vad tror du det är för hemskt som kommer att ske? Fundera över titeln – vad tror du det skulle kunna vara för hemlighet? Diskutera och/eller skriv ner dina gissningar och kolla gärna efterhand hur de stämmer. Ta gärna stöd av kapitelrubrikerna när du funderar över vad du tror kommer hända.

Efter läsningen

Några av nedanstående frågor kan användas även medan man läser. Flera av dem passar bäst att diskutera tillsammans med andra.

Vad minns du tydligast från boken? Berätta för någon om den första bild som kommer upp i ditt huvud när du tänker på boken – prata om varför du tror att det är just det du minns. Vad tyckte du boken handlade om?

Vad tyckte du var mest intressant i boken? Finns det något som enligt dig skulle gjort boken bättre?

Kände du igen dig i någon händelse? Är du lik någon av karaktärerna?

Beskriv Alex – hur är han som person tycker du? Vem tyckte du bäst/sämst om? Vilken händelse i boken var viktigast för Alex tycker du?

Vampyrmyter

När räknade du ut vad Mira var? Vad var det som gjorde att du förstod hur det låg till? Hur bygger författaren upp ledtrådarna till vad Mira är? Gå tillbaka i texten och titta på ledtrådarna.

Forska vidare i vampyrmyter! Hur länge har man trott på vampyrer? Hur ser vampyrmyter ut på andra platser på jorden? Vad finns det för olika teorier kring att myterna uppstått?

Vilka vampyrer känner du till från film och litteratur? Gör en lista! Hur liknar/skiljer sig vampyrerna från varandra? Finns det något i den här boken som skiljer sig från hur vampyrer vanligen framställs?

Skapa en egen vampyrberättelse! Innan du börjar skriva så fundera igenom din berättelse. Använd gärna en tankekarta. Du kan till exempel behöva fundera över:

- Hur "föds"/skapas dina vampyrer? Är den eller de odödliga? Ålder? Är de goda eller onda? Hur ofta behöver de döda för att äta? Vad kan de äta?
- Ska berättelsen utspela sig förr eller i nutid?
- Vem ska vara huvudperson – vampyrer eller människor?
- Hur går det till när människa-vampyr möts? (Om de möts...?)

Förälskelse – kärlek

Vad tror du Mira sitter och tänker på den där första gången Alex ser henne?

Vad är det som gör att Alex dras till Mira tror du? Vad är det han gillar hos henne? Om du själv någon gång varit förälskad så kan du fundera över vad det var som gjorde att du la märke till just den personen du förälskade dig i ...

Alex vet inte själv om han är kär i Mira eller inte, vad tror du? Alex tänker att Manne nog är kär i Irma på riktigt – varför tror han det?

Ryktesspridning

När ingen på Alex skola vet säkert vem mordoffret är börjar det att gå rykten. Hur hade du själv reagerat i det läget? Vad hade hänt på din skola? Hur hade du försökt få information?

Rykten är obekräftad information som sprids i situationer av osäkerhet och där individen känner sig hotad eller påverkad. (Här kan du läsa fakta och forskning om ryktesspridning: <http://www.backendmedia.se/2015/11/19/rykten>).

Kan du ge flera exempel på olika situationer där ryktesspridning skulle kunna uppstå? Du kan reagera på ett rykte till exempel genom att bli nyfiken, bli orolig, bekräfta och föra vidare, vilja söka information och fakta, vara skeptisk eller konfrontera. Hur tror du att du skulle reagera i något av dina ovanstående exempel? Peter Dahlgren som skriver om rykten säger bland annat:

Sammanfattningsvis finns det flera psykologiska faktorer som påverkar ryktesspridning:

- *godtrogenhet*
- *personlig ångest*
- *hur viktigt ryktet upplevs*
- *situationsbaserad osäkerhet*
- *misstro till officiella informationskällor*

Diskutera hur någon av dessa omständigheter kan spela in i dina exempel på ryktesspridning.

Diskutera hur du tycker elever och personal hanterar ryktesspridningen utifrån detta exempel: <http://www.lararnasnyheter.se/tidningen-gymnasiet/2016/02/15/ryktet-valdtakt-spreds-blixtsnabbt/>

Svek

Hur är Manne som kompis? Hur är Alex som kompis?

Hur reagerar Alex på att Manne träffar Irma? Finns det något Alex eller Manne skulle kunna göra annorlunda? Hur löser man bäst dilemmat när man vill träffa den man är kär i men inte vill svika sina kompisar?

Kapitel 7 heter "Sveket" – hur skulle du beskriva vad som är det stora sveket?

Tycker du Alex sviker någon?

Alex säger att han har så många frågor han skulle vilja ställa till Mira. Vilka frågor tror du han vill ha svar på?

Alex menar också att han aldrig kommer att förlåta. Människor reagerar olika och en del är mer villiga än andra att förlåta. Är det viktigt att kunna förlåta enligt dig? Varför? Tycker du att förlåtelse innebär att man måste försonas med den som gjort en illa? Finns det sådant som du anser är oförlåtligt? Vad skulle Mira behöva göra tror du för att Alex skulle kunna förlåta henne?

Läs gärna sedan följande artikel för att utveckla och fortsätta diskussionen!

<http://www.dn.se/insidan/att-forlata-ar-inte-alltid-bast/>

*

Gör en trailer till boken! Eller tänk dig att det är en kommande film ... Håll den kort (1–2 minuter) – vad vill du få med, vad vill du fokusera på? Vilken stämning tycker du trailern ska ha? Hur ska ljudläggningen bidra till rätt känsla?

*

Hegas arbetsmaterial kallar vi Läsnycklar – med fokus på samtal och bearbetning. Vi vill att böckerna ska räcka länge och att läsaren ska aktiveras på olika sätt och på olika plan. Ibland fokuserar Läsnyckeln mest på innehållet, ibland mer på genren, språket eller formen, det beror på vilken titel det gäller.

Välj ut frågor och uppgifter utefter vad som passar din klass/barngrupp. Jobbar du med yngre barn får förstås skriv-uppgifter förvandlas till något annat. Uppgifterna kan användas individuellt eller gemensamt i t ex boksamtal. Antingen jobbar ni med dem under läsningens gång, eller efteråt. Svaren på de flesta frågorna finns i texten – det finns inget facit i den här Läsnyckeln.

Mycket läsnöje!